

Tato kopie je určena výhradně pro recenzní účely.

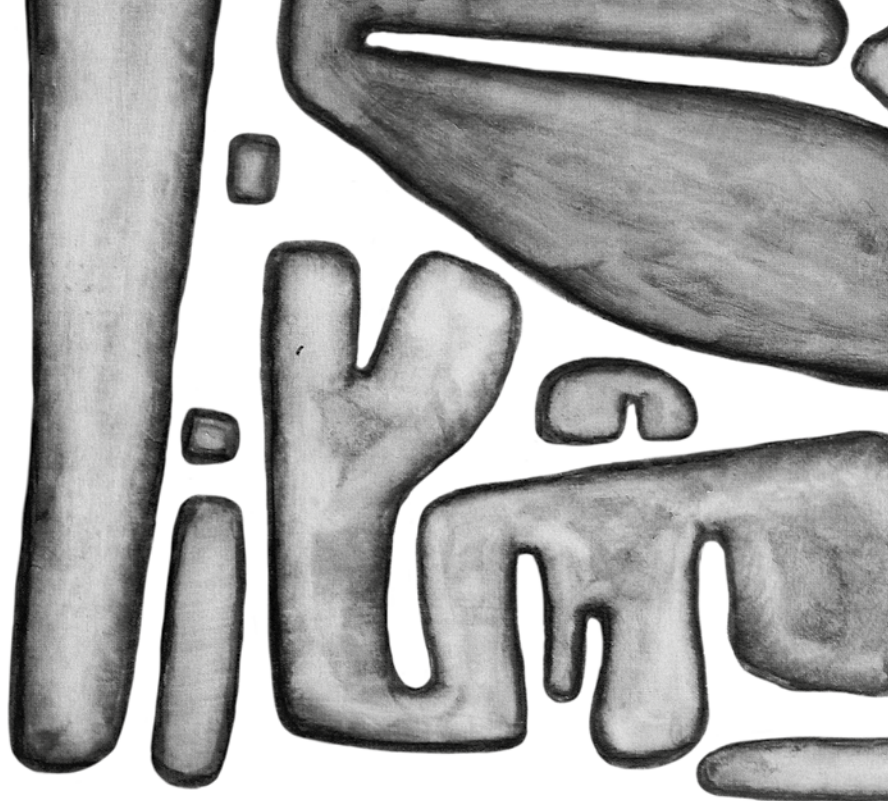
Kniha jako celek ani žádná její část nesmí být volně šířena na internetu ani jinak dále zveřejňována. V případě dalšího šíření neoprávněně zasáhnete do autorského práva s důsledky dle platného autorského zákona.

ZUZANA FONIOKOVÁ

**Od autobiografie
k autofikci**

BRNO – PRAHA 2024

ZUZANA FONIOKOVÁ

Od autobiografie k autofikci

NARATIVNÍ STRATEGIE VYPRÁVĚNÍ
O VLASTNÍM ŽIVOTĚ

Edici Teoretická knihovna vydává nakladatelství Host a Ústav pro českou literaturu Akademie věd České republiky, v. v. i.

Knihla vznikla v rámci grantového projektu financovaného GA ČR 21-12454S *Fakta a fikce v životních příbězích: narativní strategie autobiografického psaní* řešeného na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

Při práci na textu knihy byly využity zdroje výzkumné infrastruktury Česká literární bibliografie (kód ORJ: 90243).

**Akademie věd
České republiky**

Lektorovali:

doc. PhDr. Alice Jedličková, CSc.

doc. Mgr. Jan Tlustý, Ph.D.

Cover photo by Artefact / Alamy Stock Photo

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2024

© Masarykova univerzita, Zuzana Fonioková, 2024

© Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., 2024

ISBN 978-80-275-2266-8 (Host — vydavatelství, s. r. o.)

ISBN 978-80-7658-103-6 (Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.)

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ	13
ÚVOD: OD AUTOBIOGRAFIE NEJEN K AUTOFIKCI	15
Autobiografie jako žánr: Autobiografický pakt Philippa Lejeuna	17
Autobiografie v současnosti: vyprávění o vlastním životě	22
Co čekat od této knihy	29
1/ PŘÍBĚHY, KTERÝMI ŽIJEME: VYPRÁVĚNÍ A IDENTITA	34
Upřímná kniha? <i>Montauk</i> Maxe Frische	37
Příběhy životů, životy příběhů: Identita z pohledu narativní psychologie	50
Vzpomínání jako aktivní konstrukce minulosti	56
Velké a malé příběhy	74
Performativní charakter autobiografického vyprávění: Mé jméno budiž Max Frisch	83
2/ KULTURNÍ ROZMĚR VYPRÁVĚNÍ O SOBĚ A MOŽNOSTI NARATIVNÍHO VZDORU	92
Kultura, příběhy, identita	94
Narativní vzdor v autobiografické tvorbě	107
Vzpoura proti příběhům: <i>Válečnice</i> Maxine Hong Kingstonové	113
3/ JÁ JE (I) NĚKDO JINÝ: NARATIVNÍ PERSPEKTIVA VE VYPRÁVĚNÍ O SOBĚ	126
Vyprávějící a vyprávěné Já v autobiografických narativech	128

Konsonantní a disonantní sebenarace	131
(Ne)skrýt se za třetí osobu: <i>Při loupání cibule</i> Güntera Grasse	138
Disonantní sebenarace jako výzkum vlastního života: <i>Christopher and His Kind</i> Christophera Isherwooda	144
Konsonantní sebenarace jako zpřítomnění minulosti: <i>The Liars' Club</i> Mary Karrové	157
Podívaná z letadla: Bezprostřední prožívání versus zpětný pohled	171
4/ KLUZKÝ ÚHOŘ AUTOFIKCE	176
Fakta a fikce v autobiografickém vyprávění	178
Metamorfózy pojmu autofikce	184
Formy, funkce a proměny autofikční praxe	192
Autofikce jako strategie a hybridní modus	200
Metaautobiografická autofikce	210
Výsměch konvencím: <i>Srdceryvné dílo ohromujícího génia</i> Davea Eggerse	211
Sebe(re)prezentace v jednadvacátém století: <i>Možnosti milostného románu</i> Jana Němce	218
NAMÍSTO ZÁVĚRU: AUTOBIOGRAFIE, AUTOFIKCE A DÁL	233
LITERATURA	239
JMENNÝ REJSTŘÍK	271